

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

DEPARTAMENT DE VICEPRESIDÈNCIA DE CULTURA, PATRIMONI I ESPORTS

352***Acord plenari de 13 de desembre de 2012 de declaració com BIC amb categoria de Conjunt històric a favor del nucli de Petra.***

El Consell de Mallorca en la sessió ordinària del Ple que va tenir lloc el dia 13 de desembre de 2012, adoptà, entre altres, el següent acord:

Atesa la sol·licitud presentada per l'Ajuntament de Petra, de data 30 de desembre de 2010 (NRE 224 de 5 de gener de 2011), en relació a la declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli antic de Petra.

Atès que a la sessió de dia 29 d'abril de 2011 la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric va acordar, entre d'altres, la incoació de l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric a favor del nucli antic de Petra, la descripció del qual figura a l'informe tècnic de data 18 d'abril de 2011.

Atès que es va obrir el tràmit d'audiència als interessats i informació pública i es va sol·licitar l'informe a la UIB, que va ésser emès el 15 de juny de 2011.

Ateses les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Petra i per la Sra. Bàrbara Ribas Font.

Atès l'informe de dia 4 de maig de 2012 emès pels tècnics cap de secció de béns culturals, cap de secció d'arquitectura i per la tècnica en Patrimoni Artístic.

Atès que a la sessió de dia 15 de maig de 2012 la Comissió Insular de Patrimoni Històric va acordar, entre d'altres: desestimar les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Petra i per la Sra. Bàrbara Ribas Font, modificar la delimitació del conjunt històric de Petra i del seu entorn de protecció descrits a l'informe tècnic de dia 18 d'abril de 2011, per tal de recollir les consideracions incloses a l'informe de la UIB de 15 de juny de 2011, essent la delimitació final la que figura a la planimetria forma part integrant de l'acord i obrir un nou període d'informació pública i d'audiència als interessats.

Atès que no s'ha presentat cap al·legació a la modificació i delimitació del conjunt històric de Petra i del seu entorn de protecció.

Per tot això, i en virtut del que disposa el Títol I de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del Consell Insular de Mallorca, aprovat pel Ple del 8 de març de 2004 (BOIB núm. 38 de 16-03-04) parcialment modificat per acord del ple de 13 d'octubre de 2011 (BOIB núm. 158 de 20-10-11), el President de la Comissió Insular de Patrimoni Històric eleva al Ple la següent proposta d'ACORD:

I. Declarar com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de conjunt històric al nucli antic de Petra, la descripció i la delimitació del qual figuren els informes tècnics de dia 18 d'abril de 2011 i de dia 4 de maig de 2012 els quals com a motivació s'adjunten i formen part integrant del present acord.

II. Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III. Notificar aquesta resolució als interessats, a l'Ajuntament de Petra i al Govern de les Illes Balears.

IV. Publicar aquest acord de declaració al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i en el Boletín Oficial del Estado i anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural i comunicar-ho al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears per tal que es procedeixi a la seva inscripció, i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

Contra aquest acord que esgota la via administrativa es poden interposar, alternativament, els recursos següents:

a) Directament el recurs contenciós administratiu davant el tribunal que resulti competent, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent de la notificació del present acord.

b) El recurs de reposició potestatiu davant l'òrgan que ha dictat aquest acord, el Ple del Consell, en el termini d'un mes, comptador a partir del dia següent de la notificació del present acord. Contra la desestimació expressa del recurs de reposició podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent al de la recepció de la notificació de la desestimació de l'esmentat recurs.

Un cop transcorregut un mes des de la interposició del recurs sense que s'hagi notificat la resolució, podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, contra la desestimació presumpta del recurs de reposició, sense limitació temporal, mentre no hi hagi resolució expressa.

No obstant l'anterior, es pot exercitar, si n'és el cas, qualsevol altre recurs que s'estimi pertinent. Tot això de conformitat amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa i de la llei 4/1999, de 13 de gener, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Palma, 20 de desembre de 2012

El secretari general del Consell de Mallorca,

Jeroni Mas Rigo

Annex 1: (Es publica com a annex un extracte de l'informe tècnic del cap de secció de Béns Culturals, de la cap de secció d'Arquitectura i de la tècnic de Patrimoni Artístic de dia 18 d'abril de 2012). Els informes íntegres a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consten a l'expedient administratiu núm. 9/08. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Pl. De l'Hospital, 4, 07012 de Palma) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

Introducció

Part del nucli històric de Petra va ser declarat conjunt històric-artístic segons Decret 3213/1965 (BOE 268, 9 de novembre de 1965) i per tant gaudeix de la consideració de BIC, amb categoria de Conjunt Històric en virtut de la disposició addicional primera de la llei 16/1985, de patrimoni històric espanyol i de la disposició addicional primera de la llei 12/1998, de patrimoni històric de les Illes Balears.

Aquesta declaració es va fer només amb la voluntat de destacar la figura de Fra Juníper Serra i per això, a la declaració, només es va declarar un àmbit que, sense entrar a valorar altres valors, inclogués una sèrie d'elements immobles vinculats a la seva figura (casa natal, Convent i església parroquial). Així es va determinar una "zona històrica artística" i una "zona de respeto" on no se contemplava ni l'evolució urbana del nucli, ni considerava aspectes constructius, urbanístics, etc.

L'interès en la preservació d'aquest nucli, feu que el Pla Territorial de Mallorca (PTM), aprovat pel Ple del Consell de Mallorca el 13 de desembre de 2004, a la seva disposició addicional primera, preveïés la declaració, entre d'altres, i en virtut de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, del nucli de Petra amb la màxima protecció que atorga la legislació patrimonial, la de Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric.

Memòria històrica

El terme de Petra presenta una ocupació des del període pretalaiòtic amb presència de nombroses coves utilitzades com habitatges. A l'època islàmica va pertànyer al juz de Yîynau-Bitra, perdurant, d'aquesta època, els noms d'algunes alqueries i rafals. Després de la Conquesta, les terres de Petra varen correspondre a la part del rei, que va cedir algunes alqueries als cavallers que l'acompanyaren en la conquesta.

Durant aquest primer període medieval, l'organització territorial era l'eclesiàstica, i ja a la Bul·la d'Innocenci IV apareix anomenada la Parròquia de Sant Pere de Petra. Del segle XIII també hi ha documents testamentaris d'habitants de Petra que assenyalen la voluntat de ser enterrats al cementiri parroquial.

D'aquest nucli del XIII no es tenen dades de com s'estructurava ni de la seva ubicació exacta. Malgrat això, l'acta de 1300 anomena l'església i 7 cases, però no es té informació que determini si aquestes eren totes les existents o les que quedaven dins el perímetre que es delimità per fer la planificació urbana.

Una de les hipòtesis plantejades es la possibilitat que la petita concentració de cases existents abans de 1300 es situés a l'entorn del Barracar i per tant, la superfície planificada a partir de 1300, s'hauria afegit a aquesta concentració existent. Per les construccions que encara queden, com per documentació posterior, sembla que el Barracar estaria constituït per dos carrers, el de Barracar Alt i el de Barracar Baix, que confluirien en un, avui anomenat Francesc Palou. Posteriorment continuarien per la part de migjorn amb el carrer anomenat de la Unió.

La pobla planificada el 1300 se situaria, per tant, al nord-est del nucli originari, uns terrenys plans i extensos que permetrien la planificació ortogonal dissenyada a les Ordinacions. Aquest disseny ideal, on es distribuïen els 100 solars que havien de conformar els nuclis, sembla que era un quadrat, tal com es dedueix del cas de Sa Pobla, Lluçmajor i sobretot de Petra. El resultat és una estructura urbana molt regular, amb un quadre travessat per set carrers (oest-est) i set travesses (sud-nord), que es creuen de forma regular i on els diferents espais (carrers, illetes, etc.) guarden proporció entre ells. Aquesta regularitat només es veu alterada, mínimament, als carrers F. Torrens i Califòrnia i a l'indret de l'església i de la rectoria, construïda a finals del XVI i que novament va modificar el traçat.

Al llarg del XIII i XIV es varen anar edificant cases, o s'estableixen solars per edificar, sobre la quasi totalitat de la xarxa de carrers i travesses planificats a excepció de la zona nord-est, on quedaren quatre illetes poc edificades fins al s. XX, i en alguns dels carrers perimetrals. D'aquest període, la documentació també mostra que en general les cases es construïen confrontant amb el carrer i deixant la part posterior com a corral i hort, situant-se moltes d'elles en els caps de cantó.

No és fins a començaments de l'Edat Moderna que el creixement s'estén fora del quadrat sorgit amb les Ordinacions. Aquest primer creixement es produeix cap al sud, amb la perllongació d'alguns dels carrers del quadrat que enllacen amb camins preexistents i obertures de nous carrers que no segueixen l'alineació del quadrat. El resultat són illetes més grans que les de 1300, i de forma trapezoïdal o rectangular. El fet determinant per al creixement cap a la zona de migjorn del nucli va ser la instal·lació dels franciscans el 1604 a la part on acabava el c/ Major. Això comportà l'obertura d'una via de comunicació vers el quadrat, pel carrer Rectoria i de comunicació amb el barri del Barracar.

D'aquesta època també són els molins fariners que s'anaren construint a l'actual carrer dels molins, entre els mencionats camins de Felanitx i de Manacor.

El mapa d'Alcàntara Penya de 1864 mostra encara aquesta xarxa viària, així com l'ampliació del c/ Sol cap els dos costats i el c/ de ses Portasses.

El creixement més gran del nucli es dona a partir de finals del segle XIX i durant tot el segle XX, quasi duplicant l'extensió que ocupava fins aquells moments. Aquest creixement, que desborda totalment la quadrícula medieval, es produeix sense cap planificació fins el 1980.

Durant aquestes centúries el poble creixerà primer cap a la tramuntana i el migjorn i després cap al llevant. Pel que fa al sud, el creixement es produeix a partir de 1887, amb l'obertura de carrers que comuniquen s'araval amb els molins i vers el carrer Barracar Alt.

Memòria descriptiva

La trama urbana

Una de les característiques que singularitzen el nucli urbà de Petra és, tal i com s'indica a la memòria històrica, la trama ortogonal del seu traçat viari, resultat de la planificació urbanística de les Ordinacions de 1300, resultant, l'actual xarxa de carrers, de l'evolució i engrandiment a partir d'aquest traçat. Com ja s'ha assenyalat, l'evolució del nucli urbà de Petra és fruit del creixement d'una primera fase prèvia a l'Ordinació; una posada en pràctica de la planificació de 1300; i una evolució urbana de la vila a partir del traçat establert pels ordenadors de Jaume II.

Els canvis i transformacions més importants en la xarxa viària són aquells produïts amb els canvis socioeconòmics del XX que suposaren l'aparició de nous patrons urbanístics que marquen un desenvolupament que en bona mida allunya Petra del seu urbanisme tradicional.

El teixit edilici

Pel que fa al teixit construït, en general, presenta una gran harmonització d'alçades i de tipologia. Normalment es tracta d'habitatges unifamiliars disposats entre mitgeres, generalment de planta baixa i pis. Les darreres dècades aquesta tipologia s'ha anat substituint per plurifamiliars que rompen amb l'esquema general del nucli antic.

Malgrat això, encara són molt presents aquests unifamiliars on l'estructura és de parets mestres de pedra en verd amb cantonades i vans de carreus de marès. Les parets de càrrega se situen paral·leles a la façana, amb dues crugies, generalment comunicades amb un arc d'ança-paner. La coberta és inclinada a doble vessant i de teula àrab. A la façana trobem com a elements destacats el portal d'arc de mig punt a l'entrada i una obertura a la planta primera situada a eix amb l'arc de planta baixa.

Els materials de construcció dels immobles que conformen el teixit residencial són els habituals de la zona i van des de la mamposteria ordinària revestida, passant pel tapial en alguns indrets, fins a l'ús dels carreus de marès en algunes edificacions benestants o a zones específiques d'alguns edificis. La majoria d'aquests han arribat a l'actualitat presentant revestiments continus a façanes, algunes amb decoració de franges horitzontals o emmarcant els buits de la façana principal. D'entre els altres materials presents es pot destacar la fusta, tant a nivell estructural com en tancaments.

Juntament amb aquesta arquitectura de tipologia més popular coexisteixen edificis significatius de l'arquitectura civil i religiosa dels que es

poden destacar: Església Parroquial de Sant Pere, Convent de Sant Bernadí, Ca ses Monges, Casa natal de Fra Juníper Serra, Estació de Ferrocarril, Escoles Graduates (Escoles Velles), Antic Quarter de la Guardia Civil, Rectoria, Can Moliner, Can Lloveta, Can Torrella, Can Oliver, Can Oms, Can Francesc del Bosc, Can Fiol, Can Buscuret, Can Tomeu de Son Caló, Ca na Mía, Cal Senyor Maimó, etc.

Estat de conservació

Pel que fa a l'estat de conservació de la tipologia urbana, tal i com es recull a la memòria descriptiva es pot observar amb tota claretat l'entramat urbà medieval principalment pel que fa a l'estructura viària, per altra part l'element més definitori i que atorga especials valors culturals al nucli de Petra. Això no vol dir en cap cas que no s'hagin realitzat actuacions urbanístiques, però si que aquestes no han estat tan contundents com per haver desfigurat l'entramat original de manera substancial. De tota manera, no podem oblidar que, fora del nucli medieval i modern, sí que s'han duit a terme actuacions urbanístiques que han romput amb l'estructura urbana seguida pel nucli de Petra fins ben entrat el segle XX.

En relació a la conservació de la tipologia edilícia, hi ha prou mostres representatives d'edificis residencials de tipologia tradicional, juntament amb elements més monumentals de diferents cronologies i definicions estilístiques. En general el conjunt edilici presenta un estat de conservació estimable, tot i que es poden detectar algunes actuacions inadequades, imputables al creixement sofert pels pobles i ciutats de l'illa entre els anys 60 i 80 del segle passat, que comportaren la introducció d'elements dissonants a nivell tipològic, modificacions d'alineacions, tractaments exteriors de les edificacions, etc.

En qualsevol cas, el nucli de Petra és una excepcional mostra de l'urbanisme medieval vinculat als processos de colonització de les zones conquistades als musulmans i un important exemple de l'esquema planimètric de ciutat medieval, el quadricular, introduït a Mallorca per Jaume II, probablement seguint models francesos i altres models aplicats pel seu pare, Jaume I, i d'altres monarques aragonesos. Tot això fa que presenti uns singulars valors que fan que el nucli de Petra sigui mereixedor d'una protecció específica.

Descripció i justificació de la delimitació del bé i de l'entorn

Per a la realització de la delimitació tant del propi bé com del seu entorn de protecció s'han tengut en compte les característiques tant del propi conjunt i els creixements urbans com del seu entorn en general. L'objectiu de la delimitació que ara es proposa és el d'incloure un àmbit que reculli el nucli antic de Petra, i que permeti salvaguardar tant les característiques edilícies com urbanístiques que el configuren, així com crear una envoltant, entre la ciutat històrica i la ciutat d'evolució més contemporània, en la que ja s'adopten solucions que trenquen amb la ciutat històrica.

a) Descripció i justificació de la delimitació del Conjunt Històric:

La delimitació del bé incorpora tota la zona urbana consolidada fins al segle XIX, que es podria denominar ciutat històrica, fruit del procés històric i social de Petra, iniciat amb la consolidació del nucli durant l'edat mitjana i amb importants petjades de les següents centúries per constituir, com ja s'ha assenyalat un exemple excepcional de l'urbanisme medieval planificat per la monarquia per afavorir l'ocupació del territori dels principals focus comercials, a la vegada que polític i social, del centre de l'illa.

En aquest sentit, creim doncs, que és d'aplicació el que indica l'article 6.6 de la llei 12/98, en el que indica que, en el cas de béns que tenguin restes en el subsòl que només siguin susceptibles d'ésser estudiats amb metodologia arqueològica, tendran també la condició de zona arqueològica.

La zona inclosa dins la delimitació del conjunt històric abasta una superfície aproximada d'unes 20, 76 ha.

b) Descripció i justificació de la delimitació de l'entorn de protecció del CH:

La delimitació de l'entorn de protecció incorpora una franja al voltant del BIC que presenta característiques frontissa entre el conjunt històric i la resta de sòl urbà del municipi. Aquesta franja presenta un interès més relatiu, mantenint-se, segons l'indret, alguna rellevància en el seu traçat urbà, la seva configuració parcel·laria o la seva edificació.

La zona inclosa dins la delimitació de l'entorn de protecció del conjunt històric abasta una superfície aproximada d'unes 11,57 ha.

Per a la delimitació de l'entorn de protecció, i tot recordant els preceptes que es pretenen salvaguardar amb aquesta, s'han tengut en compte criteris històrics, paisatgístics, ambientals i de visualització, aplicats de forma combinada, que se poden concretar en els següents: espais relacionats històricament, integració del bé en el paisatge, necessitats de visualització i significació del conjunt històric, combinades amb criteris topogràfics.

Principals directrius d'intervenció i mesures de protecció per al conjunt històric i el seu entorn de protecció

Conjunt històric

Establir les directrius d'intervenció i mesures de protecció d'un conjunt històric i del seu entorn de protecció resulta complex. Hi ha però una sèrie de directrius bàsiques, encaminades a protegir aquelles característiques i valors que han estat exposats a la memòria que figura en aquest informe i que són les principals que en motiven la seva declaració.

Un dels preceptes bàsics i evidents és que s'han de conservar les característiques tipològiques del bé, tant en els aspectes urbanístics com arquitectònics i ambientals. En aquest cas, i per les seves característiques urbanes ja descrites, un aspecte que mereix una singular protecció és el manteniment de la seva estructura urbana, i per tant s'haurà de tenir especial cura en la conservació tant dels vials com de les alineacions de tot el nucli medieval. A continuació s'ha de protegir l'estructura parcel·laria, tant de les parcel·les situades dins el Quadrat, com de les de la zona dels carrers del Barracar, com de les del primer creixement del segle XIX o raval. Aquest parcel·lari presenta unes característiques significatives que s'han descrit i que s'han de preservar.

Aquesta conservació tipològica hauria d'arribar també a la conservació a nivell de tipologia estructural de les edificacions, tècniques i materials de construcció tradicionals. També són importants els aspectes de contemplació d'aquest conjunt. Finalment no es pot oblidar que la continuada ocupació des de l'edat mitjana d'aquest nucli fa que sigui necessari que es tenguin en compte la seva riquesa arqueològica, tant del subsòl com d'edificacions històriques i per tant, a l'àrea integrant del CH, s'haurà de preveure la realització dels pertinents estudis i intervencions arqueològiques, en els termes reglamentàriament prevists.

Entorn de protecció

Les motivacions assenyalades a l'apartat de justificació de delimitació d'aquest entorn indiquen cap on han d'estar dirigides les mesures encaminades a la seva protecció. En primer lloc, una de les funcions fonamentals d'aquest entorn de protecció és la preservació dels immobles i espais públics que formen l'àmbit visual i ambiental immediat i aquells elements urbans sobre els què, qualsevol intervenció, pugui afectar negativament en la percepció del propi bé, en aquest cas el conjunt històric.

Una de les funcions primordials de l'entorn de protecció és la protecció física del propi bé, del conjunt històric en aquest cas. Això vol dir que tots els temes dels límits del conjunt s'han d'estudiar amb molt de detall en el seu tractament per evitar afeccions físiques negatives al conjunt (adossaments inadequats, evacuació d'aigües i humitats, sanejament, trànsit rodat, etc.). Fins i tot afeccions de tipus més ampli com ara la implantació d'alguns elements o instal·lacions que poguessin provocar o augmentar el risc de contaminació no només visual sinó també acústica o en general ambiental.

S'ha de protegir també, no només en el conjunt sinó també en el seu entorn, tots els aspectes referits a la visualització del conjunt i el seu envoltant més pròxim, és a dir, s'hauran de vigilar especialment aspectes de volumetria, senyalètica, cromatismes, enllumenat, moviments de terres, etc.

Planejament urbanístic municipal

Tot i que la declaració del conjunt històric vigent és de l'any 65, mai s'ha aprovat cap normativa urbanística com a instrument de protecció per aquest conjunt històric, per tant, el planejament general municipal vigent no compleix amb les funcions de protecció d'un pla especial o instrument urbanístic anàleg.

La legislació vigent assenyalava uns preceptes concrets en relació al planejament urbanístic per a la preservació dels conjunts històrics:

- En l'art. 36, després de recordar que la declaració d'un immoble com a BIC vincularà els plans i normes urbanístiques que l'afectin, assenyalava que en el cas d'un conjunt històric, entre d'altres, serà necessari elaborar, per part de l'ajuntament, "un pla especial de protecció o un instrument urbanístic de protecció, o adequar-ne un de vigent", que compleixi les exigències de la llei.

- En l'art. 37 assenyalava que qualsevol intervenció en una zona arqueològica, així com en la seva zona de protecció, haurà de comptar sempre amb l'autorització prèvia de la CIOTUPH, i que mentre no s'hagi aprovat definitivament la normativa urbanística de protecció per al conjunt històric, "per a la concessió de llicències o l'execució de les atorgades abans d'iniciar-se l'expedient de declaració, serà necessària l'autorització de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, i en tot cas, no es permetran alineacions noves, alteracions de l'edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions". Una vegada aprovada definitivament aquesta normativa, els ajuntaments seran competents per autoritzar directament les obres que desenvolupin el planejament aprovat (excepte quan es tracti de monuments, zona arqueològica o zona paleontològica) i hauran de comunicar a la Comissió, en el termini màxim de 10 dies, les autoritzacions i llicències concedides.

- En l'art 39 fa referència als plans urbanístics dels conjunts històrics, assenyalant quins són els preceptes bàsics a incorporar:

1. catalogació, tant si són immobles edificats com espais lliures interiors o exteriors, dels elements que formen part del conjunt, les estructures significatives i els components naturals de cada element i el seu entorn, dispensant una protecció integral als immobles declarats BIC i per a la resta un règim adequat i especial de protecció per a cada cas.

2. Les remodelacions urbanes només es permetran excepcionalment quan impliquin una millora de l'entorn territorial o urbà i contribueixin a

la conservació general del conjunt.

3.S'haurà de mantenir l'estructura urbana i arquitectònica, com també les característiques generals de l'ambient. Les substitucions d'immobles seran excepcionals i només si han de contribuir a la conservació general del conjunt. Es mantindran les alineacions urbanes existents.

Demés articles

A part dels citats, hi ha a més tota una sèrie d'articles de la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, que també són d'aplicació: article 2 (col·laboració entre les administracions públiques), 3 (col·laboració del particulars), 22 (protecció generals dels béns del patrimoni històric), 23 (protecció de béns immobles), 24 (suspensió d'obres), 26 (deure de conservació de béns culturals i catalogats), 27 (incompliment dels deures de conservació), 28 (reparació de danys), 29 (informes i autoritzacions), 36 (planejament urbanístic), 37 (autorització d'obres), 38 (instruments d'ordenació urbanística i mesures de protecció), 39 (plans urbanístics de conjunts històrics), 40 (llicències), 41 (criteris d'intervenció), i tot allò resulti d'aplicació del títol III (patrimoni arqueològic i paleontològic).

Annex 2: (Es publica com a annex un extracte de l'informe tècnic del cap de secció de Béns Culturals, de la cap de secció d'Arquitectura i de la tècnic de Patrimoni Artístic de 4 de maig de 2012). Els informes íntegres a què fa referència l'apartat I de l'acord d'incoació, consten a l'expedient administratiu núm. 9/08. Aquest expedient es podrà consultar a les dependències del Servei de Patrimoni Històric (Pl. De l'Hospital, 4, 07012 de Palma) per aquells interessats en el procediment i que acreditin aquesta condició, d'acord amb el que disposa l'art. 31 i ss. de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener).

En relació a l'informe emès per la UIB en virtut de l'article 9.1 de la llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i a les al·legacions presentades en termini per la Sra. Bàrbara Ribas Font (27 de maig de 2011, núm. reg. general 17312), i per l'Ajuntament de Petra (7 de juny de 2011, núm. reg. gen. 18133) en el tràmit d'audiència de l'expedient 2/2011 de declaració de bé d'interès cultural amb categoria de Conjunt Històric a favor del nucli antic de Petra, s'ha d'informar el següent:

1. Respecte a l'informe de la UIB:

Des de la UIB s'informa favorablement la declaració del Conjunt Històric de Petra, però considerant necessària la introducció d'algunes modificacions per tal d'ampliar, tant del Conjunt Històric, per incloure alguns indrets consolidats entre els segles XVIII i XIX, com de l'entorn de protecció a la part de ponent i del sud per tal garantir en ambdós casos les visuals del conjunt.

Analitzada la proposta recollida a l'informe de la UIB i pel que fa a les ampliacions proposades al Conjunt Històric (diferents parcel·les del c/ Sol; solars que queden entre el c/ Sa Raval i Sa Raval Vella; immobles que conserven l'antiga alineació al c/ de sa Rutla) considerem que tractant-se de zones que responen a processos urbanitzadors datables entre els segles XVIII i XIX (tot i que hi hagi alguns elements urbans posteriors) amb permanència d'immobles amb valors individuals o trams amb antigues alineacions, tal i com assenyala la UIB, i per coherència amb els criteris que es varen definir a l'hora de justificar l'àmbit del BIC, aquestes àrees ara proposades reuneixen característiques per ser incloses com a part integrant del Conjunt Històric.

En relació a l'ampliació de l'entorn de protecció, es demana l'ampliació d'aquest per la part de ponent (zona pròxima al c/ de Ses Portasses) i per la part sud, a la barriada de Santa Catalina, per tal de preservar les visuals del nucli.

Una vegada analitzada la proposta de la UIB entenem que, tal i com s'assenyala, per tal de protegir al costat sud les construccions que mantenen característiques tipològiques, la zona de l'antic molinar i les visuals del nucli, així com les visuals des del costat de ponent, s'ha d'ampliar l'entorn de protecció en aquelles àrees recollides a l'informe de la UIB.

2. Respecte a les al·legacions presentades per l'Ajuntament, on s'informa favorablement la declaració, es sol·licita la reducció de l'entorn de protecció a dues zones a la part de ponent ja que, tot i que forma part del sòl urbà, a l'actualitat no hi ha cap edificació.

L'entorn de protecció d'un conjunt històric té com a finalitat principal la de crear una envoltant entre el propi conjunt, on es concentren els principals valors culturals que exigeixen una estricta conservació, i la resta del territori, per tal d'evitar alteracions substancials que puguin afectar als valors del conjunt.

En aquest cas, i pel que fa a la zona més pròxima a l'església parroquial, entenem que és precisament la presència i proximitat d'alguns dels elements urbans més característics del poble la que exigeix un entorn suficientment ampli per tal de garantir que aquests elements no es vegin distorsionats ni a nivell físic ni a nivell visual.

Respecte a l'àmbit de l'entorn més pròxim al c/ de ses Portasses, l'objectiu de l'entorn proposat és garantir la preservació de les visuals del nucli i la relació establerta al llarg dels temps entre aquesta zona del c/ de Ses Portasses i el seu entorn més pròxim que, com es pot veure a la cartografia històrica no s'ha vist alterat per construccions discordants que interfereixin negativament amb la resta del nucli antic medieval

o que es va desenvolupar durant l'Edat Moderna.

3. A les al·legacions presentades per la Sra. Bàrbara Ribas Font es sol·licita que es modifiqui la delimitació del Conjunt Històric per tal de que aquesta no incorpori la parcel·la del carrer Barracar Alt 34.

L'immoble del c/ Barracar Alt 34, datat en el canvi de segle XIX al XX segueix la tipologia tradicional del municipi i se situa en un espai de gran visibilitat en la continuació d'un dels carrers més antics del municipi, amb el qual configura un conjunt de gran entitat. Per tant, aquest queda clarament integrat en el nucli antic, i no en l'envolvent contemporani, on s'hi troben canvis en les tipologies, materials i tècniques.

Conclusions:

Un cop analitzada la documentació presentada, a les diferents al·legacions, com a l'informe de la UIB, els tècnics que subscriuen fan la següent proposta:

1. Desestimar les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Petra en data 7 de juny de 2011
2. Desestimar les al·legacions presentades per la Sra. Bàrbara Ribas Font en data 27 de maig de 2011.
3. Modificar la delimitació del Conjunt històric de Petra i del seu entorn de protecció descrits a l'informe tècnic de 18 d'abril de 2011, per tal de recollir les consideracions incloses a l'informe de la UIB de 15 de juny de 2011, essent la delimitació final la que figura a la planimetria adjunta.

Annex 2: Planimetria

Declaració del Conjunt històric de Petra

